

НАРОДНА БАНКА СРБИЈЕ
СЕКТОР ЗА ПОСЛОВЕ С ГОТОВИНОМ

**ИЗВЕШТАЈ О ОТКРИВЕНИМ
ФАЛСИФИКОВАНИМ НОВЧАНИЦАМА**

Јануар–март 2020.

Април 2020.

Садржај:

1. Експертиза готовог новца	2
2. Експертиза ефективног страног новца	4
3. Однос откривених фалсификованих новчаница готовог новца и ефективног страног новца.....	6

1. Експертиза готовог новца

У првом тромесечју 2020. године, у поступку експертизе новца примљеног под сумњом да је фалсификован откривена су 382 комада фалсификованих новчаница готовог новца, што је за 59,3% мање него у истом периоду претходне године, када је откривено 939 комада таквих новчаница. Посматрано у номиналном износу то смањење износи 61,2% (478.500,00 динара у периоду јануар-март 2020. у односу на 1.234.300,00 динара у истом периоду 2019.). Апоенска структура откривених фалсификованих новчаница готовог новца дата је у Табели 1.

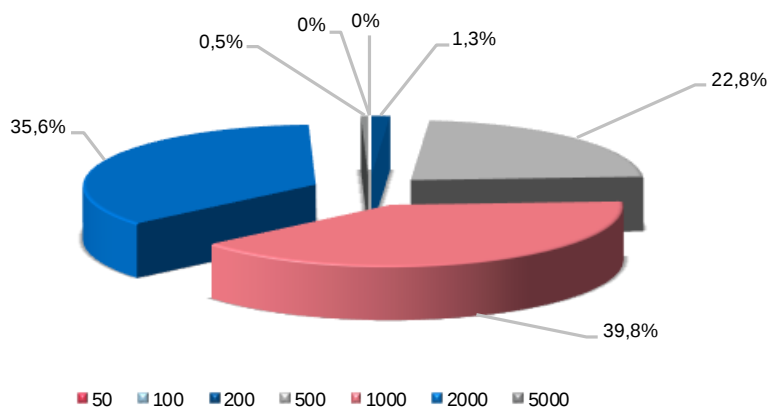
Табела 1. Преглед фалсификованих новчаница готовог новца
јануар–март 2020.
(у комадима)

Апоен	5000	2000	1000	500	200	100	50	Укупно
Комада	2	136	152	87	5	0	0	382
Учешће у %	0,5	35,6	39,8	22,8	1,3	0	0	100

Извор: Народна банка Србије.

У структури откривених фалсификата новчаница готовог новца, доминантно учешће имају фалсификоване новчанице од 1000, 2000 и 500 динара (Графикон 1). Процентуално изражено, та три апоена заједно чине 98,2% броја фалсификата новчаница готовог новца.

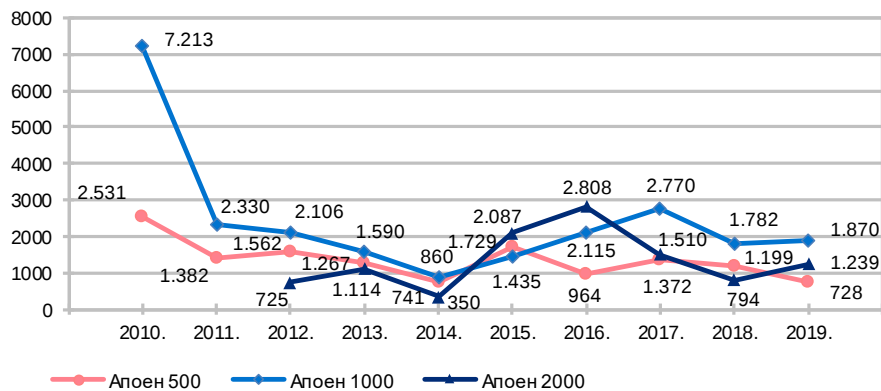
Графикон 1. Апоенска структура фалсификованих новчаница готовог новца
јануар–март 2020.
(у комадима)

Извор: Народна банка Србије.

На Графикону 2. приказано је кретање броја комада откривених фалсификата три најзаступљенија апоена динара у последњих десет година.

Графикон 2. Најчешће фалсификовани апоени готовог новца (у комадима)

Извор: Народна банка Србије.

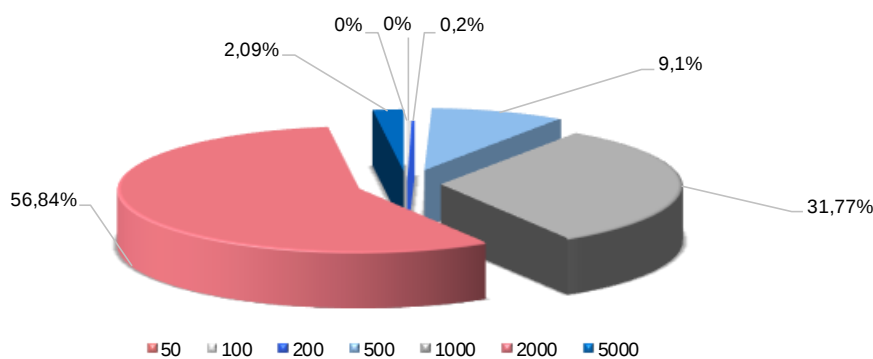
Када се посматра вредносно, у структури откривених фалсификата новчаница готовог новца, највећи је удео новчаница од 2000 и 1000 динара (Табела 2. и Графикон 3). Процентуално изражено, та два апоена заједно чине 88,6% фалсификата готовог новца.

Табела 2. Преглед фалсификованих новчаница готовог новца јануар–март 2020. (у хиљадама динара)

Апоен	5000	2000	1000	500	200	100	50	Укупно
Износ	10	272	152	44	1	0	0	478,5
Учешће у %	2,09	56,84	31,77	9,1	0,2	0	0	100

Извор: Народна банка Србије.

Графикон 3. Апоенска структура фалсификованих новчаница готовог новца јануар–март 2020. (номинална вредност)

Извор: Народна банка Србије.

Ако упоредимо откривене фалсификоване новчанице готовог новца с готовим новцем у оптицају, видимо да је на милион комада оригиналних новчаница у оптицају откривена једна фалсификована новчаница готовог новца, односно на милијарду динара у оптицају откривен је 1.751 динар фалсификованог новца.

2. Експертиза ефективног страног новца

У периоду јануар–март 2020. године, у поступку експертизе новчаница примљених под сумњом да су фалсификати откривено је 186 комада фалсификованих новчаница ефективног страног новца, што за 32 комада или за 14,7% мање него у истом периоду 2019. године, када је откривено 218 комада тих новчаница. Валутна и апоенска структура приказане су у Табели 3.

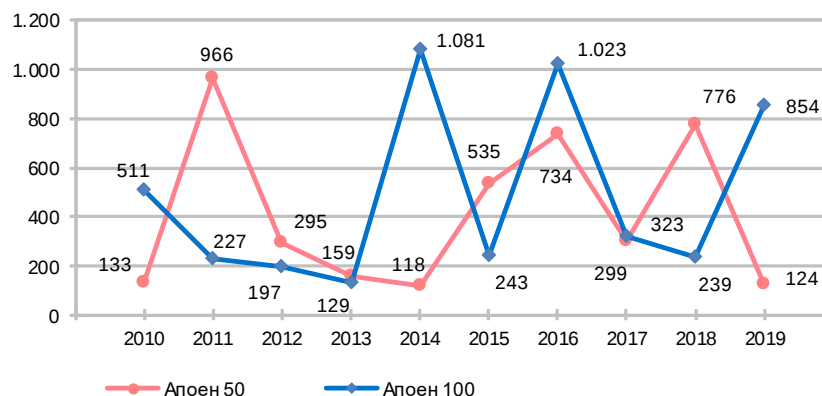
Табела 3. **Фалсификоване новчанице ефективног страног новца
јануар–март 2020.**
(у комадима)

Валута	EUR					Укупно EUR	USD	Укупно USD	Остало	Укупно
Апоен	500	200	100	50	20		100			
Комада	7	6	77	31	40	161	24	24	1	186
Учешће у %	3,8	3,2	41,4	16,7	21,5	86,6	12,9	12,9	0,5	100

Извор: Народна банка Србије.

У посматраном периоду, откривен је 161 комад фалсификованих новчаница евра, што је за 7 комада мање него у истом периоду претходне године. Однос броја комада најчешће фалсификованих апоена евра, од 100 и 50 евра, у последњих десет година приказан је на Графикону 4.

Графикон 4. **Најчешће фалсификовани апоени EUR**
(у комадима)

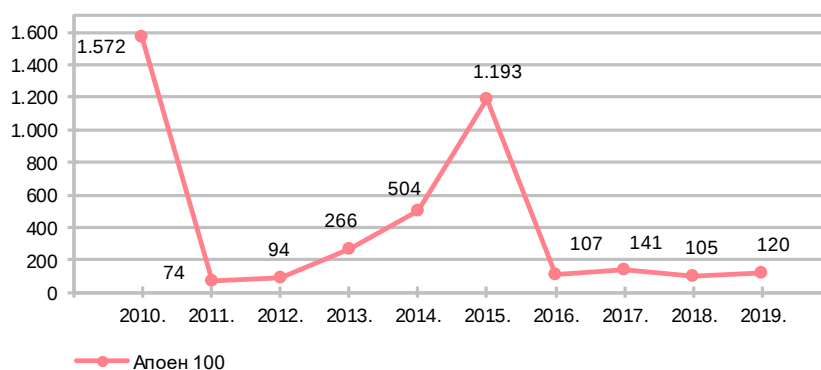

Извор: Народна банка Србије.

У фебруару месецу ове године, полиција је запленила 20.564 комада фалсификата у апоену од 100 америчких долара (номинално USD 2.056.400) и то пре њиховог стављања у оптицај.

Иначе, у првом тромесечју 2020. године, без наведених 20.564 комада, откривена су 24 комада фалсификата америчког долара, док је у истом периоду претходне године евидентиран 21 такав комад. У посматраном периоду ове године, искључиво је евидентиран фалсификат апоена од 100 америчких долара. Графикон 5. приказује кретање броја комада откривених фалсификата тог апоена у последњих десет година.

Графикон 5. Најчешће фалсификовани апоен USD
(у комадима)

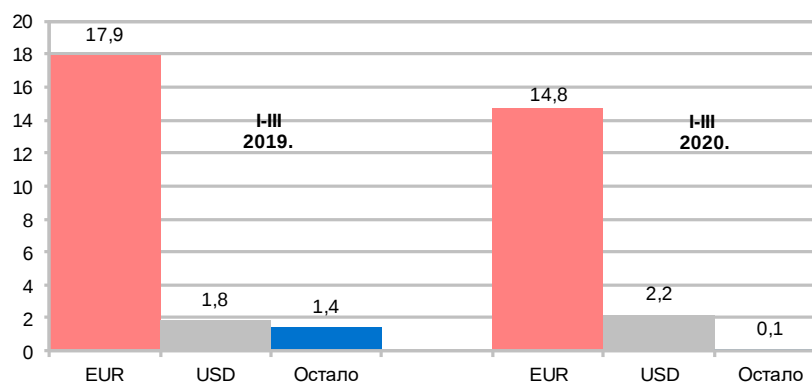
Извор: Народна банка Србије.

Групу валута *Остало* у Табели 3. у посматраном периоду, чини фалсификована новчаница немачке марке (1 комад).

Посматрано по номиналној вредности, удео фалсификата појединих валута ефективног страног новца у укупно откривеним фалсификованим новчаницама ефективног страног новца, као и њихов однос са истим периодом претходне године, најбоље ћемо сагледати ако вредности појединих валута изразимо у еврима¹ (Графикон 6).

¹ За прерачун вредности других валута у еуро за 2019. и 2020. годину примењен је средњи курс на дан 1. априла 2020. године.

Графикон 6. **Фалсификати новчаница ефективног страног новца јануар–март 2019. и 2020.**
(износ у хиљадама EUR)

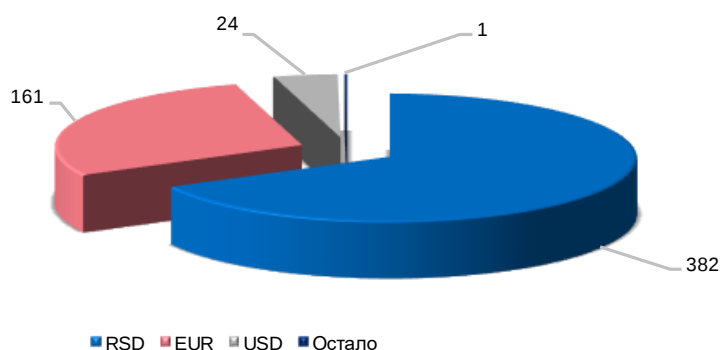

Извор: Народна банка Србије.

3. Однос откривених фалсификованих новчаница готовог новца и ефективног страног новца

У укупно откривеним фалсификованим новчаницама у периоду јануар–март 2020. године, однос броја комада фалсификата домаће валуте и страних валута дат је у Графикону 7.

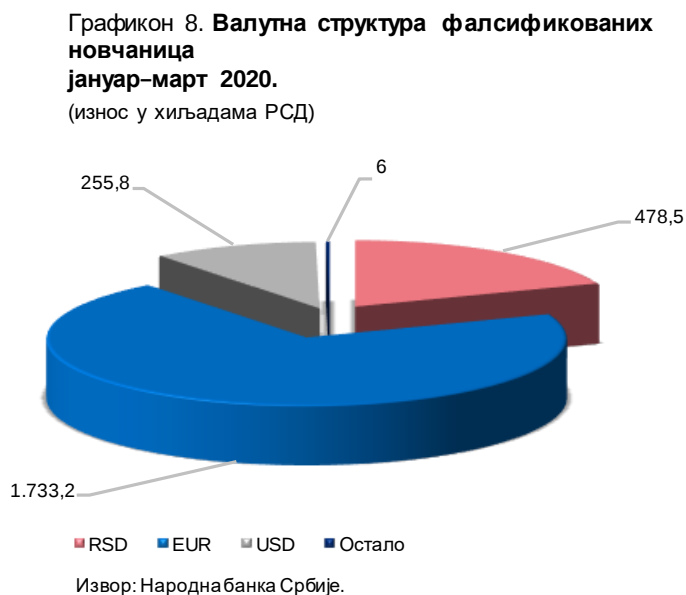
Графикон 7. **Валутна структура фалсификованих новчаница јануар–март 2020.**
(у комадима)

Извор: Народна банка Србије.

Како се може видети, највећи је удео откривених фалсификованих новчаница домаће валуте (67,3%) у односу на учешће откривених фалсификованих новчаница страних валута.

Међутим, посматрано по номиналној вредности, удео фалсификата појединих валута у укупно откривеним фалсификованим новчаницама у прва три месеца 2020. године, најбоље ћемо сагледати ако вредности појединих валута изразимо у динарима² (Графикон 8).

Може се видети да је доминантан удео откривених фалсификованих новчаница евра (70,1%), затим домаће валуте (19,3%) и америчког долара (10,3%).

² За прерачун вредности осталих валута у динаре примењен је средњи курс на дан 1. априла 2020. године.